

Center for Career Development

by LINKgroup

Haris Hasić, MA

UVOD U AUTORSKO PRAVO U IT POSLOVNOM OKRUŽENJU

Center for Career Development

by LINKgroup

„RADIJE BI DA MI SVE FABRIKE IZGORE...”

Center for Career Development

by LINKgroup

© Time & Life Pictures, Getty Image

Center for Career Development

by LINKgroup

BLIZU POLA GDP-A EVROPSKE UNIJE IZRAVNO ZAVISI OD
PRIVREDNIH DJELATNOSTI KOJE INTENZIVNO SE OSLANJAJU NA
INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

by LINKgroup
Center for Career Development

U RAZVIJENIM DRŽAVAMA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO JE
NAJČEŠĆE NAJVRIJEDNIJA STAVKA IZVJESNOG PRIVREDNOG
DRUŠTVA.

TO JE POSEBNO TAČNO U IT PRIVREDNIM DRUŠTVIMA.

Center for Career Development

by LINKgroup

Center for Career Development

by LINKgroup

Center for Career Development

by LINKgroup

Center for Career Development

by LINKgroup

Center for Career Development *by LINKgroup*

IGNORANTIA IURIS NOCET!

Center for Career Development

by LINKgroup

- × Doktorant u fazi završne izrade teme: „Zaštita prava korisnika u autorskom pravu Bosne i Hercegovine“
- × Magistrirao na autorskopravnoj temi
- × Predavač na dva univerziteta
- × Certificirani predavač za Agenciju za državnu službu BiH i FBiH za intelektualno vlasništvo
- × Predavač za Centar za edukaciju sudija i tužilaca FBiH za intelektualno vlasništvo i građansko pravne obuke
- × Predavač za Svjetsku trgovinsku organizaciju (WTO)
- × Položio ispit za zastupnika za industrijsko vlasništvo pri Institutu za intelektualno vlasništvo BiH
- × Koautor tri knjige vezane za autorsko i srodna prava te autor brojnih članaka objavljenih u BiH i svijetu
- × Alumni 11. svjetskog kolokvija za predavače intelektualnog vlasništva organizovanog od strane WIPO-a i WTO-a (jedini iz BiH)

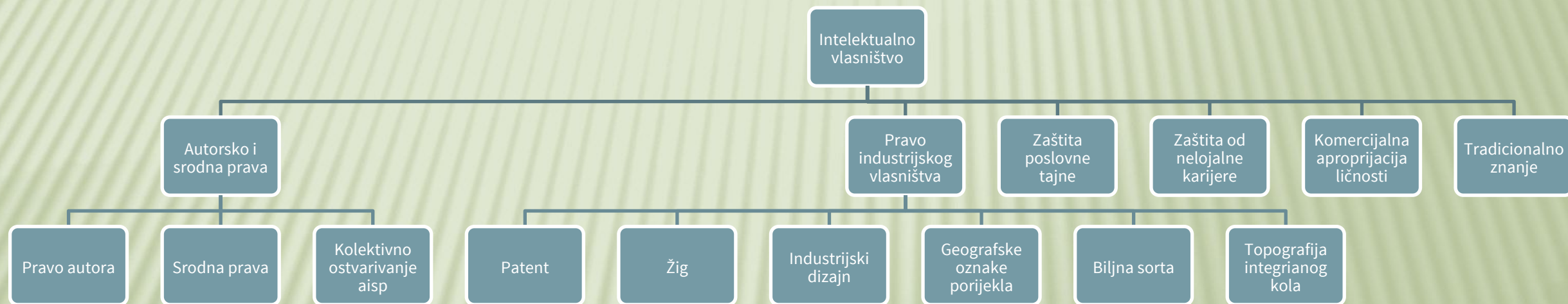

Center for Career Development *by LINKgroup*

REZULTATI INTELEKTUALNOG DJELOVANJA
MOGU BITI A U VELIKOJ VEĆINI SLUČAJEVA I
JESU ZAŠTIĆENI PRAVOM.

- × Plod ljudskog intelektualnog djelovanja se zove intelektualna tvorevina.
- × Pravo intelektualnog vlasništva jeste sistematizovan skup pravnih pravila kojima se uređuju odnosi između subjekata prava povodom zaštićenih intelektualnih tvorevina.

Center for Career Development

by LINKgroup

Center for Career Development

by LINKgroup

Center for Career Development

by LINKgroup

Center for Career Development *by LINKgroup*

DANAS JE VEOMA TEŠKO* NAĆI PLOD LJUDSKOG
INTELEKTUALNOG DUHOVNOG DJELOVANJA KOJI
NIJE ZAŠTIĆEN NORMAMA AUTORSKOG PRAVA!

- × „Autorskim djelom smatra se individualna duhovna tvorevina iz oblasti književnosti, nauke i umjetnosti bez obzira na vrstu, način i oblik izražavanja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.“
- × Čl. 4 st. 1 Zakona o autorskom i srodnim pravima (Sl. glasnik Bosne i Hercegovine 63/10)

- × Da bi nešto bilo autorsko djelo po Evropskom sudu pravde moraju tri uslova se zadovoljiti:
- × 1. ljudsko biće mora svojim radom stvoriti intelektualnu tvorevinu;
- × 2. mora postojati mogućnost da ostane trag ličnosti na intelektualno tvorevini;
- × 3. intelektualna tvorevina mora nastati kao rezultat slobodnih umnih stvaralačkih odluka ljudskog bića.

Center for Career Development

by LINKgroup

Center for Career Development

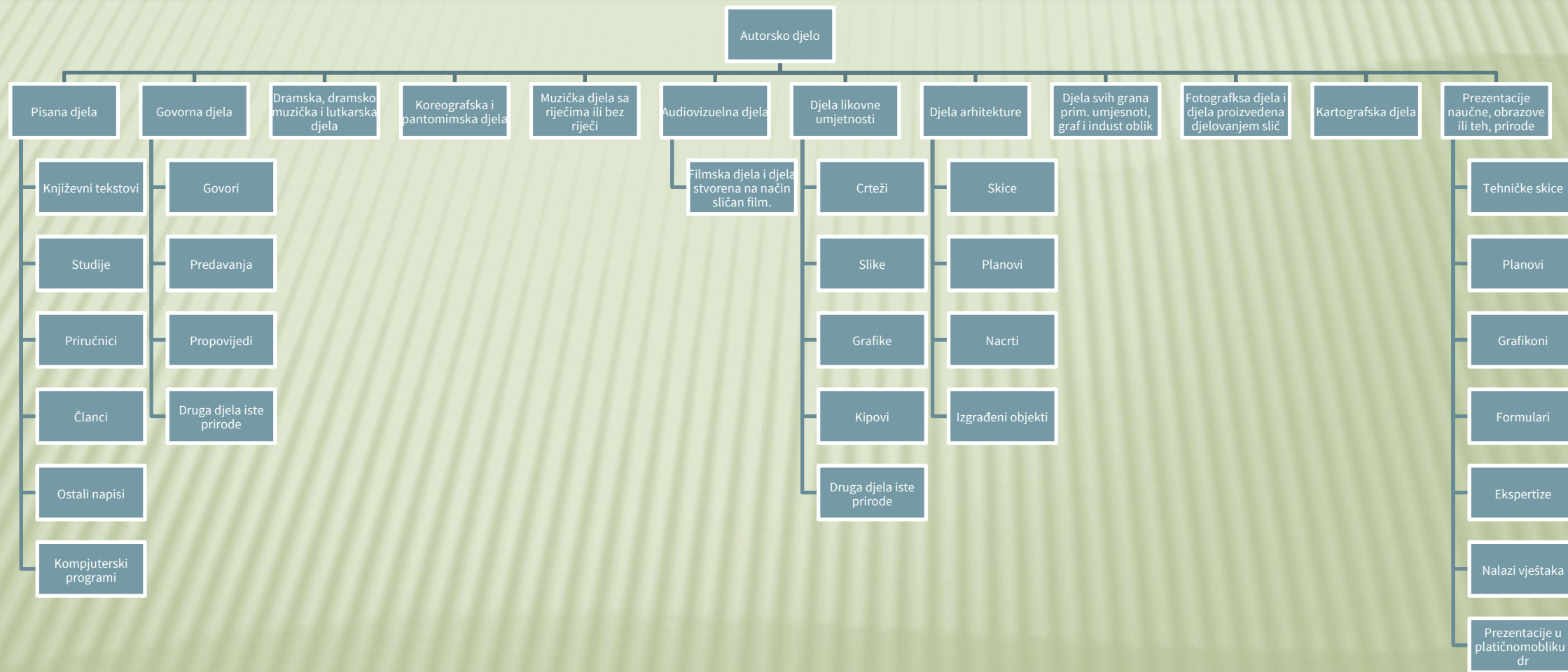
by LINKgroup

Center for Career Development

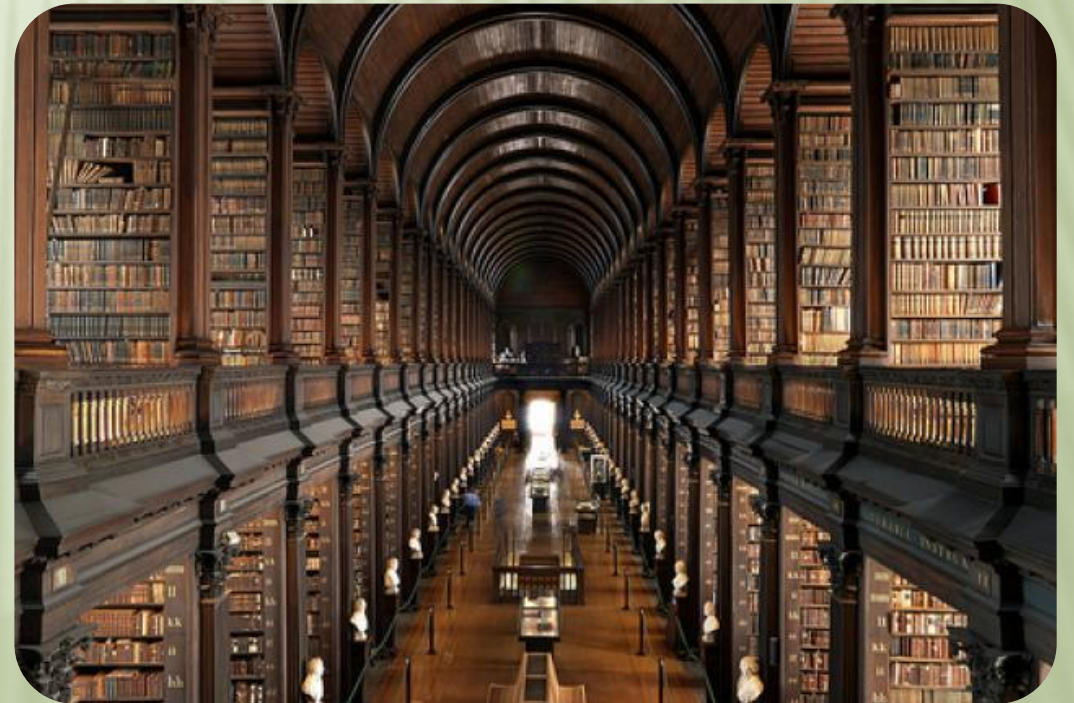
by LINKgroup

× **PISANA DJELA**

- × Književni tekstovi, studije, priručnici, članci i ostali napisi, kao i kompjuterski programi

Center for Career Development

by LINKgroup

Samsungovi savitljivi mobiteli bi mogli stići na tržište sljedeće godine

preostalo 500 karaktera

 Komentariši

NAPOMENA: Komentari odražavaju stavove njihovih autora, a ne nužno i stavove internet portala Klix.ba. Molimo korisnike da se suzdrže od vrijeđanja, psovanja i vulgarnog izražavanja. Portal Klix.ba zadržava pravo da obriše komentar bez najave i objašnjenja. Zbog velikog broja komentara Klix.ba nije dužan obrisati sve komentare koji krše pravila. Kao čitalac također prihvatate mogućnost da među komentarima mogu biti pronađeni sadržaji koji mogu biti u suprotnosti sa vašim vjerskim, moralnim i drugim načelima i uvjerenjima.

Lupa

prije 24 minute

0

I kod mene se jednom ovako savio u zadnjem džepu dok sam sjedio. Poslije ga čekićem lijepo ispravio.

 0

 0

 Podijeli

 Prijavi

 Odgovori

Center for Career Development
by LINKgroup

11 RIJEČI MOŽE BITI AUTORSKO DJELO INFOPAQ PRESUDA EVROPSKOG SUDA PRAVDE

"For sale:

Baby shoes. Never worn."

E. Hemingway

- × Čl. 102 ZAISP-a
- × (1) Kompjuterski program, u smislu ovog Zakona, jeste program u bilo kojoj formi, uključujući pripremne materijale za njegovu izradu.
- × (2) Ideje i principi na kojima se zasniva bilo koji element kompjuterskog programa, uključujući elemente koji su osnov za njegov interfejs, nisu zaštićeni.
- × (3) Kompjuterski programi zaštićeni su kao pisana autorska djela ako predstavljaju vlastitu intelektualnu tvorevinu njihovog autora.

```
id="auth" style="display:none;">
<div class="auth_bg" id="bg" onclick="login_hide();"></div>
<div id="authdialog" class="dialog" style="position:absolute;left:-1000px;">
<h5>Input</h5>
<form method="post" action="/profile/login/">
  <span>Login:</span>
  <a href="/profile/register/">No</a>
  <input type="text" name="login" class="dialog_form" id="loginfocusneeded" tabindex="1" />
  <span>Password:</span>
  <a href="/profile/password/">No</a>
  <input type="password" name="s_password" class="dialog_form" tabindex="1" />
  <div class="dialog">
    <div><input type="checkbox" name="b_perm" value="1" checked="checked" />
  </div><input type="hidden" name="s_last_page" value="1" />
  <input type="submit" name="submit" value="Entry"tabindex="3" />
</form>
</div>
<!-- END Dialog -->
<div class="page" id="body">
  <div style="position: absolute; left: -2000px; top: -2000px;">
    <img alt="" />
  </div>
</div>
</pre>
```


- × GOVORNA DJELA
- × Govori, predavanja, propovjedi i druga djela iste prirode

× DRAMSKA, DRAMSKO – MUZIČKA I LUTKARSKA DJELA

5.

QUEBEC BILL
At least we won't lose a fortune
making maple sugar this year.
That's one worry I and Wild Bill
don't have.

Wild Bill gets into the truck. Quebec Bill drives off.

9 EXT. DIRT ROAD – DUSK 9

Quebec Bill drives along the road at the foot of their hill.

QUEBEC BILL
Ignore what Frog or anyone else
says. You're a Bonhomme, son.

The truck SPUTTERS and COUGHS.

WILD BILL
We're out of gas, Dad. *"Now we have to walk all the way home - We never should've gone to Frog's house"*

Quebec Bill and Wild Bill get out of the truck. Large snowflakes start falling.

QUEBEC BILL
Ain't it beautiful? *"We're not ready for winter"*

WILD BILL
We've got no hay and no barn. *"Don't you get it"*

Quebec Bill puts his arm around Wild Bill's shoulder.

QUEBEC BILL
We've got each other, Wild Bill.
That's what's important.

Wild Bill looks at the ground, then at Quebec Bill. The wind GUSTS. They walk up the long lane.

10 INT. BONHOMME FARM LEAN-TO – DUSK 10

Quebec Bill follows Wild Bill to the lean-to Rat is constructing to shelter the animals. Evangeline and Cordelia milk the cows by kerosene light.

Quebec Bill spies Evangeline, kneeling by a cow and washing its flank.

EVANGELINE
Did you find any hay?

MUZIČKA DJELA S RIJEČIMA ILI BEZ RIJEČI

Center for Career Development

by LINKgroup

AUDIOVIZUELNA DJELA

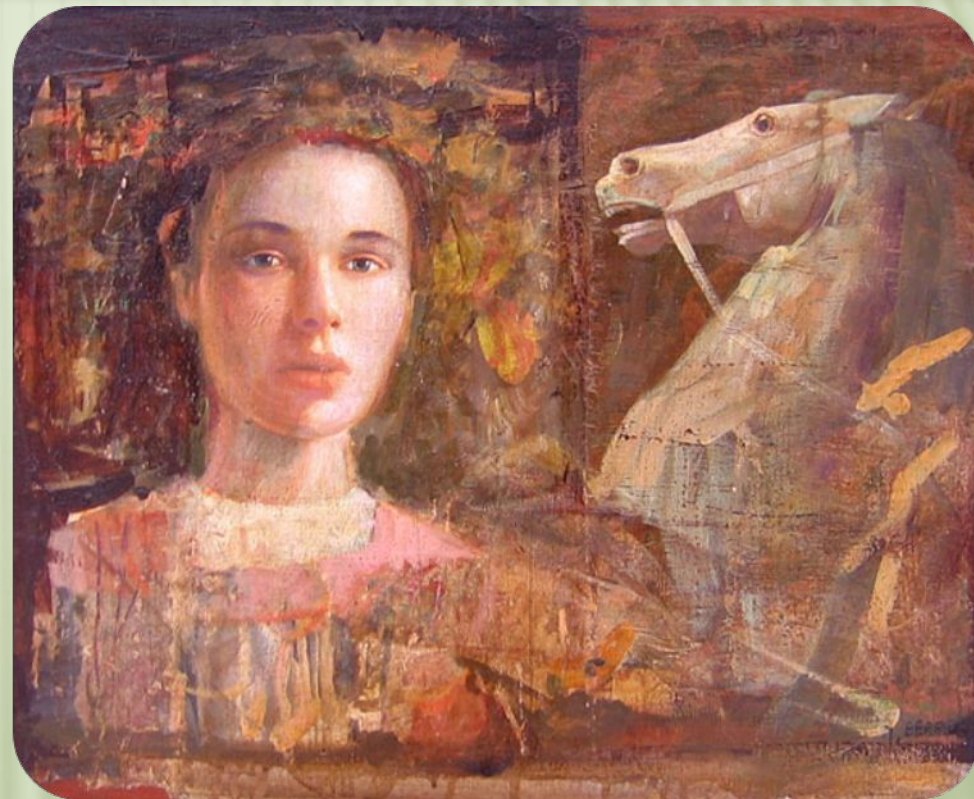

Center for Career Development

by LINKgroup

Crteži, slike, grafike, kipovi i druga djela iste prirode

DJELA LIKOVNE UMJETNOSTI

by LINKgroup
Center for Career Development

Skice, planovi, nacrti i izgrađeni objekti

DJELA ARHITEKTURE

Center for Career Development

by LINKgroup

**DJELA SVIH GRANA PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI,
GRAFIČKOG I INDUSTRIJSKOG OBLIKOVANJA**

FOTOGRAFSKA DJELA I DJELA PROIZVEDENA POSTUPKOM SLIČNIM FOTOGRAFSKOM

Center for Career Development

by LINKgroup

KARTOGRAFSKA DJELA

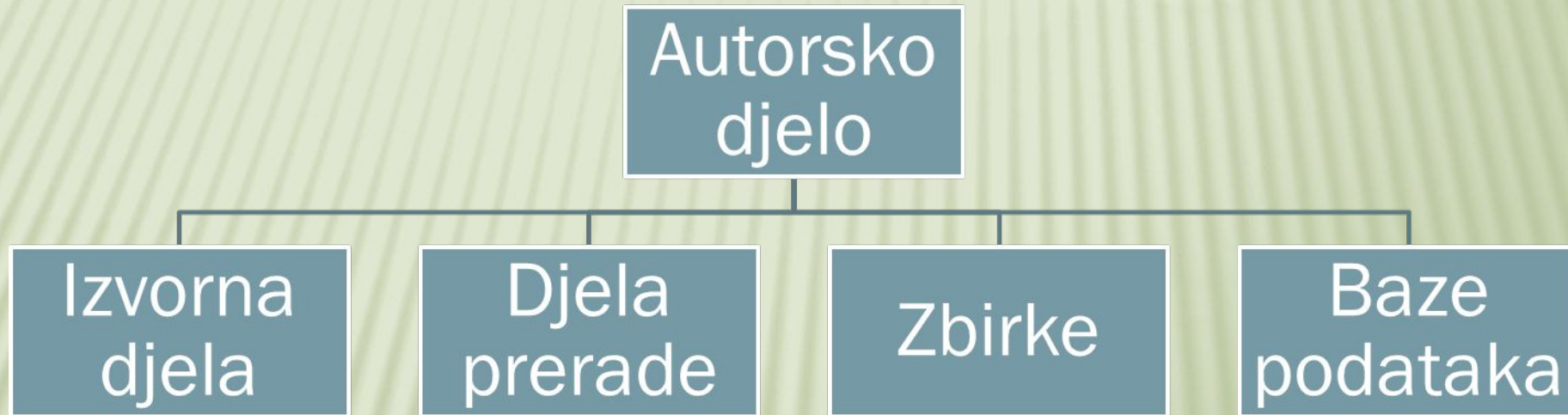

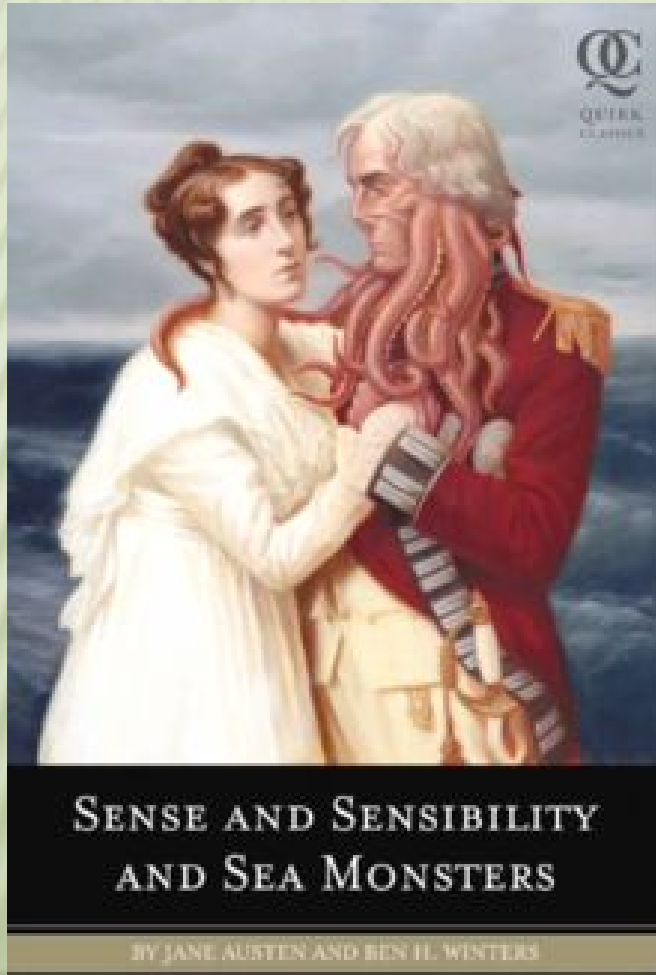
Tehničke skice, planovi, grafikoni, formulari, ekspertize, nalazi vještaka, prezentacije u plastičnom obliku i druga djela iste prirode

PREZENTACIJE NAUČNE, OBRAZOVNE ILI TEHNIČKE PRIRODE

- × Osnutak djela
- × Nezavršeno djelo
- × Naslov
- × Drugi sastojci djela, ako predstavljaju individualne duhovne tvorevine su zaštićeni kao samostalno autorsko djelo sukladno odredbama člana 5 ZAISP-a

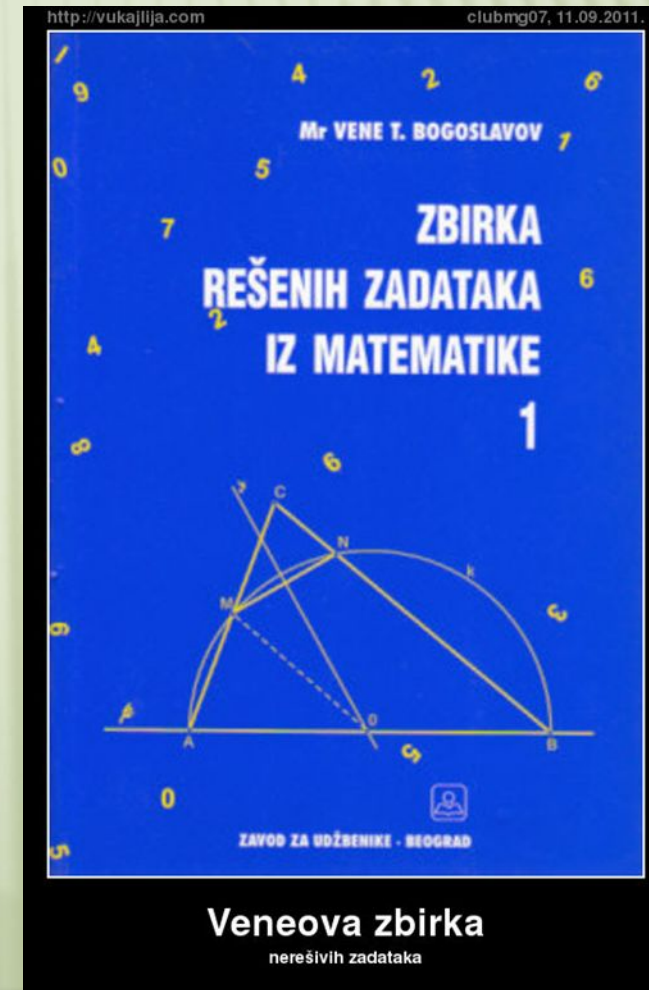

- × Član 6. ZAISP-a
- × (Prerada autorskog djela)
- × (1) Prijevodi, prilagođavanja, muzički aranžmani, muzičke obrade i druge prerade izvornih autorskih djela koje predstavljaju individualnu duhovnu tvorevinu zaštićeni su kao samostalna autorska djela.
- × (2) Zaštita djela iz stava (1) ovog člana nema uticaja na pravo autora izvornog djela.

- × Član 7. ZAISP-a
- × (Zbirke)
- × (1) Autorskim djelom smatraju se i zbirke autorskih djela ili druge građe (enciklopedije, zbornici, antologije, zbirke narodnih književnih i umjetničkih tvorevina, zbirke dokumenata, zbirke sudskih odluka, baze podataka i slično) koje, s obzirom na izbor, raspored ili način izlaganja svog sadržaja, predstavljaju samostalne individualne duhovne tvorevine.

× Baza podataka može biti zaštićena kao zbirka, ukoliko iste, sukladno odredbi člana 7 st. 1 ZAISP-a predstavljaju individualnu duhovnu tvorevinu s obzirom na izbor, raspored ili način izlaganja svog sadržaja

- × Baza podataka ako nije individualna duhovna tvorevina će biti zaštićena posredstvom srodnog prava proizvođača baze podataka.
- × Član 141.
- × (Baza podataka i proizvođač baze podataka)
- × (1) Baza podataka, u smislu ovog Zakona, jeste zbirka samostalnih djela, podataka ili druge građe u bilo kojem obliku koja je sistematski ili metodički uređena i pojedinačno pristupačna putem elektronskih ili drugih sredstava i kod koje je pribavljanje, verifikacija ili predstavljanje njenog sadržaja tražilo kvalitativno ili kvantitativno značajno ulaganje ljudskih, tehničkih ili finansijskih sredstava.

Center for Career Development

by LINKgroup

Center for Career Development *by LINKgroup*

GOTOVO BILO KOJI PLOD LJUDSKOG INTELEKTUALNOG
DUHOVNOG DJELOVANJA MOŽE BITI AUTORSKO DJELO. SVA TA
AUTORSKA DJELA SU PRAVNO ZAŠTIĆENA.
KRAJNJI OPREZ PRI NJIHOVOJ UPOTREBI JE NEOPHODAN!

Center for Career Development *by LINKgroup*

ŠTA NIJE ZAŠTIĆENO PO PRIRODI AUTORSKOG PRAVA
I ČLANU 8 ZAISP-A

× IDEJE, KONCEPTI,
POSTUPCI, RADNE METODE,
MATEMATIČKE OPERACIJE,
NAČELA ILI OTKRIĆA

- × **DIHOTOMIJA IDEJE I IZRAŽAJA**
- × Izražaj je uvijek zaštićen
- × Ideja nikada nije zaštićena
- × U teoriji ali i praksi se vodi diskusija o tome gdje se nalazi linija razgraničenja između ova dva ekstrema

by LINKgroup
Center for Career Development

**FUNKCIONALNOST AUTORSKOG DJELA NIKADA NIJE
ZAŠTIĆENA**

by LINKgroup
Center for Career Development

Zakoni, uredbe, odluke, izvještaji, zapisnici, sudske odluke i slično

**SLUŽBENI TEKSTOVI IZ OBLASTI ZAKONODAVSTVA,
UPRAVE I SUDSTVA**

by LINKgroup
Center for Career Development

POLITIČKI GOVORI I GOVORI ODRŽANI TOKOM SUDSKIH RASPRAVA

**DNEVNE VIJESTI ILI RAZNE INFORMACIJE KOJE IMAJU
KARAKTER KRATKE VIJESTI SADRŽANE U OBAVJEŠTENJU ZA
ŠTAMPU**

Center for Career Development

by LINKgroup

NARODNE KNJIŽEVNE I UMJETNIČKE TVOREVINE

Center for Career Development

by LINKgroup

KO JE AUTOR?

- × Čl. 9 ZAISP-a – Autor djela je fizičko lice koje je stvorilo djelo.
- × Ne može biti pravno lice!
- × Poslovna sposobnost je irelevantna za sticanje svojstva autorstva.
- × Svojstvo autora se ne može prenjeti na drugo lice niti oduzeti na bilo koji način.
- × Za autorstvo je bitno samo stvaralačko djelovanje a irelevantna je inspiracija, finansiranje, sufliranje ili bilo koje drugo djelovanje koje se ne može klasifikovati kao stvaralačko djelovanje.

AUTORSKOPRAVNA ZAŠTITA POČINJE
AUTOMATSKI I BEZ BILO KAKVE FORMALNOSTI U
TRENUTKU KADA INTELEKTUALNA TVOREVINA
ZADOVOLJI ZAKONSKI KRITERIJ, SUKLADNO
ČLANU 14 ZAISP-A.

Center for Career Development

by LINKgroup

© HARIS HASIĆ, 2016

Center for Career Development
by LINKgroup

DEPONIRANJE AUTORSKOG DJELA PRI INSTITUTU ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Center for Career Development *by LINKgroup*

**AUTORSKOPRAVNA ZAŠTITA TRAJE 70
GODINA NAKON SMRTI AUTORA!**

Center for Career Development

by LINKgroup

SUBJEKTIVNA PRAVA AUTORA

Pravo autora
(jedinstveno)

Autorska
moralna prava

Autorska
imovinska
prava

Druga prava
autora

- × **PRAVO OBJAVLJIVANJA**
- × Član 17.
- × (Pravo objavljivanja)
- × Autor ima isključivo pravo odlučiti da li će, kada, na koji način i u kojoj formi njegovo djelo biti objavljeno.

VAŠE IME

- × **PRAVO PRIZNAVANJA AUTORSTVA**
- × Član 18 ZAISP-A
- × (1) Autor ima isključivo pravo da bude priznat i označen kao stvaralac svog djela.
- × (2) Autor ima pravo odrediti da se njegovo djelo objavi pod njegovim imenom, pseudonimom, odnosno nekom drugom oznakom ili anonimno.

- × **PRAVO POŠTOVANJA DJELA**
- × Član 19 ZAISP-a
- × Autor ima isključivo pravo da se suprotstavi svakom mijenjanju ili upotrebi djela ako bi takvo mijenjanje ili upotreba vrijeđali njegovu čast i ugled.

- × **PRAVO REPRODUCIRANJA**
- × Član 21 ZAISP-a
- × (1) Pravo reproduciranja je isključivo pravo fiksiranja djela na materijalnom nosaču (primjerku djela) neposredno ili posredno, privremeno ili trajno, djelimično ili u cjelini, bilo kakvim sredstvima i na bilo kakav način.

- × (2) Djelo se reproducira naročito u obliku grafičkog umnožavanja, trodimenzionalnog umnožavanja, fotografiranja, fotokopiranja i umnožavanja drugim postupcima kojima se postiže isti učinak, zvučnog ili vizuelnog snimanja, izgradnjom, odnosno izvođenjem arhitektonskog objekta i pohranjivanjem djela u elektronskoj formi.

- × **PRAVO DISTRIBUIRANJA AUTORSKOG DJELA**
- × Član 22 ZAISP-a
- × (1) Pravo distribuiranja je isključivo pravo stavljanja u promet originala ili kopije djela, snimke izvođenja ili fonograma na materijalnom nosaču, prodajom ili drugim načinom prijenosa vlasništva, uključujući uvoz radi takvog stavljanja u promet i javne prodaje ili drugog oblika prijenosa vlasništva.

- × (2) Pravo distribuiranja obuhvata i isključivo pravo da se umnoženi primjerci djela uvoze u određenu državu radi daljnjeg stavljanja u promet, nezavisno od toga da li su izrađeni na zakonit način ili ne.

- × **PRAVO DAVANJA AUTORSKOG DJELA U ZAKUP**
- × Član 23 ZAISP-a
- × (1) Pravo davanja u zakup je isključivo pravo davanja na korištenje originala ili primjerka djela na vremenski ograničeni period, u svrhu ostvarivanja posredne ili neposredne privredne koristi.

- × **PRAVO SAOPŠTAVANJA JAVNOSTI AUTORSKOG DJELA**
- × Član 24 ZAISP-a i drugi članovi
- × Pravo saopćavanja javnosti je isključivo pravo da se djelo učini dostupnim javnosti u nematerijalnom obliku i obuhvata naročito:
 - × a) pravo javnog izvođenja,
 - × b) pravo javnog prenošenja,
 - × c) pravo javnog prikazivanja,
 - × d) pravo javnog saopćavanja s fonograma i videograma,
 - × e) pravo radiodifuznog i kablovskog emitiranja,
 - × f) pravo radiodifuznog i kablovskog reemitiranja,
 - × g) pravo sekundarnog korištenja djela koje se radiodifuzno emitira,
 - × h) pravo činjenja dostupnim javnosti.

- × **PRAVO ČINJENJA DOSTUPNIM JAVNOSTI AUTORSKOG DJELA**
- × Član 32 ZAISP-a
- × Pravo činjenja dostupnim javnosti je isključivo pravo da se djelo saopći javnosti žičanim ili bežičnim prijenosom na način koji pojedincu omogućava pristup djelu s mjesta i u vrijeme koje sam odabere (internet, video-on-demand, music-on-demand i slično).

× **PRAVO PRERADE AUTORSKOG DJELA**

× Član 33 ZAISP-a

- × (1) Pravo prerade je isključivo pravo da se izvorno djelo prevede, dramski ili muzički obradi, promijeni ili na bilo koji drugi način preradi.
- × (2) Pravo iz stava (1) ovog člana obuhvata i slučaj kada se izvorno djelo u neizmijenjenom obliku uključi ili ugradi u novo djelo.
- × (3) Autor izvornog djela zadržava isključivo pravo na korištenje svog djela u prerađenom obliku, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.

Pravo
pokajanja

Pravo na
naknadu za
davanje na
poslugu

Pravo
slijeđenja

Pravo na
naknadu za
privatnu i
drugu
vlastitu
upotrebu

Pravo
pristupa
djelu

Pravo
predaje
djela

Druga prava autora

- × Autor kompjuterskog programa ima isključiva prava koja obuhvataju:
 - + a) reproduciranje sastavnih dijelova ili cijelog kompjuterskog programa bilo kojim sredstvima i na bilo koji način, nezavisno od toga da li se radi o privremenom ili trajnom reproduciranju; ako učitavanje, prikazivanje, stavljanje u rad, prenošenje ili pohranjivanje programa zahtijeva njegovo reproduciranje, za te radnje traži se dozvola autora kompjuterskog programa,
 - + b) prevođenje, prilagođavanje, obradu ili bilo koju drugu preradu kompjuterskog programa i reproduciranje rezultata tih prerada s tim da ostaju netaknuta prava lica koje je preradilo program,
 - + c) distribuiranje originala ili primjeraka kompjuterskog programa u bilo kojem obliku, uključujući njihovo davanje u zakup.

Zakonska
licenca

Slobodna upotreba a.d.

**SADRŽINSKO OGRANIČENJE AUTORSKOG I SRODNIH
PRAVA (VAŠA PRAVA PREMA TUĐEM A.D.)**

Center for Career Development *by LINKgroup*

ZAKONSKA LICENCA

by LINKgroup
Center for Career Development

SLOBODNA UPOTREBA AUTORSKOOG DJELA

- × Član 42.
- × (Invalidna lica)
- × Dopušteno je reproduciranje i distribuiranje djela za potrebe invalidnih lica ako to djelo ne postoji u traženom obliku, ako je njegova upotreba u direktnoj vezi s invalidnošću tih lica i ograničena na njen obim, te ako to nije urađeno s namjerom da se ostvari posredna ili neposredna ekonomska korist. U tom slučaju izvor i ime autora moraju biti naznačeni, ako su navedeni na djelu koje se koristi.

- × Član 43.
- × (Privremeno reproduciranje)
- × Privremeno reproduciranje autorskog djela dopušteno je ako predstavlja prolaznu ili prateću radnju koja čini sastavni i bitan dio tehnološkog procesa i nema nikakvog samostalnog ekonomskog značaja, a njena jedina svrha je da omogući prijenos djela u mreži između trećih lica putem posrednika, ili njegovo ovlašteno korištenje.

- × Član 44.
- × (Informiranje javnosti)
- × (1) Dopušteno je u obimu potrebnom za informiranje javnosti o tekućim događajima:
 - + a) reproducirati autorska djela koja se pojavljuju kao sastavni dio tekućeg događaja o kojem se informira javnost,
 - + b) pripremiti i reproducirati kratke izvode ili sažetke iz pojedinih objavljenih novinskih i drugih sličnih članaka u pregledima štampe,
 - + c) reproducirati javne političke, vjerske i druge govore održane u organima državne ili lokalne vlasti, vjerskim ustanovama ili prilikom državnih ili vjerskih svečanosti,
 - + d) slobodno koristiti dnevne informacije i vijesti koje imaju prirodu novinskog izvještaja.

- × Član 45.
- × (Nastava)
- × (1) Za potrebe nastave dopušteno je:
 - + a) javno izvođenje objavljenih djela u obliku neposrednog poučavanja na nastavi,
 - + b) javno izvođenje objavljenih djela na besplatnim školskim priredbama pod uslovom da izvođači ne prime naknadu za svoje izvođenje,
 - + c) javno saopćavanje radiodifuzno emitiranih školskih emisija putem zvučnika, ekrana ili sličnih tehničkih uređaja koji se nalaze u obrazovnoj ustanovi.

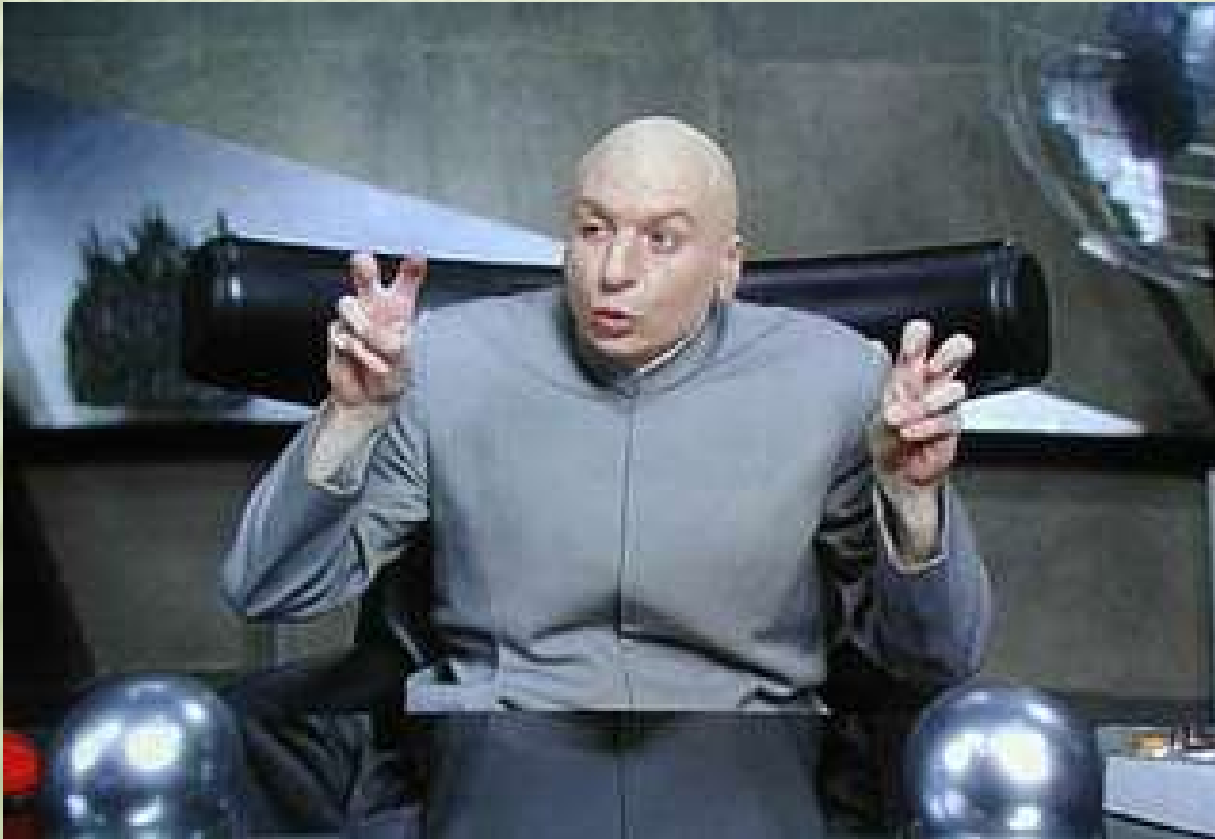

- × Reproduciranje objavljenog autorskog djela je slobodno ako je urađeno samo u jednom primjerku i ako isključivo fizičko lice reproducira autorsko djelo:
 - + a) na papiru ili sličnom nosaču, upotrebom fotokopiranja ili druge fotografske tehnike sa sličnim efektom,
 - + b) na bilo kojem drugom nosaču ako to čini za privatnu upotrebu, ako primjerci nisu namijenjeni ili pristupačni javnosti i ako tim reproduciranjem nema namjeru da ostvari direktnu ili indirektnu imovinsku korist.

- × Javni arhivi, javne biblioteke, muzeji i obrazovne ili naučne ustanove mogu za vlastite potrebe slobodno reproducirati djelo na bilo kojem nosaču ako to učine iz vlastitog primjerka i ako takvim reproduciranjem nemaju namjeru da ostvare posrednu ili neposrednu imovinsku korist, te pod uslovom da je takvo reproduciranje urađeno samo u jednom primjerku.

- × Član 47.
- × (Citati)
- × (1) Dopušteno je doslovno navođenje odlomaka i citata iz objavljenog autorskog djela ili pojedinačnih objavljenih djela fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti i industrijskog i grafičkog dizajna radi naučnog istraživanja, kritike, polemike, recenzije, nastave i drugog osvrta u mjeri opravdanoj potrebom prikaza, suočenja ili upućivanja koje se želi postići i u skladu s dobrim običajima.

- × Član 48.
- × (Nebitni sastojci)
- × Objavljena djela koja predstavljaju nebitan sastojak u odnosu na glavno djelo u koje su uključena, ili u odnosu na stvar kojom se zajedno koriste u slobodnoj su upotrebi pri iskorištavanju takvog glavnog djela ili takve stvari.

- × Član 49.
- × (Javne izložbe ili aukcije autorskih djela)
- × (1) Organizatori javnih izložbi ili aukcija umjetničkih ili drugih autorskih djela mogu slobodno da koriste ta djela u vezi s promocijom tih izložbi ili aukcija u obimu potrebnom za postizanje takve svrhe i pod uslovom da to ne čine s namjerom da postignu direktnu imovinsku korist.

- × Član 50.
- × (Slobodna prerada djela)
- × Dopuštena je slobodna prerada objavljenog autorskog djela ako se radi o:
 - + a) parodiji ili karikaturi, ako to ne stvara ili ne može stvarati zabunu u pogledu izvora djela,
 - + b) privatnoj ili drugoj vlastitoj preradi koja nije namijenjena i nije pristupačna javnosti,
 - + c) preradi u vezi s dopuštenim korištenjem djela koja je prouzrokovana samom prirodom ili načinom tog korištenja.

- × Član 51.
- × (Baze podataka)
- × (1) Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ili njenog primjerka može slobodno reproducirati ili preraditi tu bazu podataka ako je to potrebno radi pristupa njenom sadržaju i redovnog korištenja tog sadržaja. Ako je korisnik ovlašten samo za dio baze podataka, dopušteni su mu reproduciranje i prerada samo tog dijela.
- × (2) Ugovorne odredbe koje su suprotne stavu (1) ovog člana ništave su.

- × Član 52.
- × (Djela trajno smještena na javnim mjestima)
- × (1) Dopuštena je slobodna upotreba autorskih djela koja su trajno smještena na trgovima, u parkovima, na ulicama ili drugim mjestima pristupačnim javnosti.
- × (2) Djela iz stava (1) ovog člana ne smiju se reproducirati u trodimenzionalnom obliku, upotrijebiti za istu namjeru kao izvorno djelo ili upotrijebiti za ostvarivanje imovinske koristi.

- × Član 53.
- × (Službeni postupci)
- × Dopuštena je slobodna upotreba autorskog djela ako je to neophodno u pojedinačnom konkretnom slučaju radi provođenja zadatka javne sigurnosti ili bilo kojeg službenog postupka

- × Član 54.
- × (Provjera uređaja)
- × (1) Pogoni ili trgovine koje proizvode ili prodaju fonograme i videograme, uređaje za reproduciranje ili javno saopćavanje fonograma i videograma ili uređaje za prijem zvuka i slike, kao i radnje u kojima se popravljaju takvi uređaji mogu slobodno reproducirati i javno saopćavati autorska djela u obimu koji je potreban da se provjeri ispravno funkcioniranje tih predmeta pri proizvodnji ili direktnoj prodaji kupcima ili za njihov popravak.
- × (2) Snimci autorskih djela urađeni na osnovu odredbe stava (1) ovog člana moraju se bez odgađanja izbrisati.

Center for Career Development

by LINKgroup

- × Član 105.
- × Sadržajna ograničenja autorskih prava povodom računarskog programa
- × (1) Zakoniti korisnik kompjuterskog programa može bez dozvole autora da izvrši radnje definisane u zakonu uključujući otklanjanje grešaka, ako je to potrebno radi korištenja kompjuterskog programa u skladu s njegovom namjenom.
- × (2) Ovlašteni korisnik kompjuterskog programa može bez dozvole autora da reproducira najviše jednu sigurnosnu kopiju programa, ako je to potrebno radi njegove upotrebe.

- × (3) Ovlašteni korisnik primjerka kompjuterskog programa može bez dozvole autora da posmatra, proučava ili testira funkcioniranje programa s ciljem otkrivanja ideja i principa koji čine osnov bilo kojeg elementa tog programa, ako to čini prilikom njegovog učitavanja, prikazivanja, rada, prenošenja ili pohranjivanja na koje je ovlašten.
- × (4) Odredbe ovog Zakona o privatnom i drugom vlastitom reproduciranju (član 46.) i o pravu pokajanja (član 84.) ne odnose se na kompjuterske programe.
- × (5) Kompjuterski programi ne smiju se javno davati na poslugu (član 34.), osim ako je ugovorom s njihovim autorom drugačije utvrđeno.
- × (6) Ugovorne odredbe kojima se nastoje ograničavati prava zakonitog korisnika suprotno st. (2) i (3) ovog člana su ništave.

- × Član 106.
- × (Dekompiliranje)
- × (1) Ako je reproduciranje kompjuterskog koda i prevođenje njegovog oblika, prema odredbi člana 104. stav (1) tač. a) i b) ovog Zakona, nužno za dobivanje informacija potrebnih za postizanje interoperabilnosti nezavisnog programa s drugim programima, odobrenje nosioca prava nije potrebno pod sljedećim uslovima:
 - + a) ako te radnje preuzima lice koje ima odobrenje za korištenje, ili drugo lice koje ima pravo koristiti primjerak programa, ili lice koje je u njihovo ime ovlašteno da to učini,
 - + b) ako informacije potrebne za postizanje interoperabilnosti prethodno nisu bile neposredno dostupne licima iz tačke a) ovog stava i
 - + c) ako su te radnje ograničene samo na one dijelove izvornog programa koji su potrebni za postizanje interoperabilnosti.

- × (2) Informacije dobivene primjenom odredbe stava (1) ovog člana ne smiju se:
 - + a) koristiti za ciljeve različite od postizanja interoperabilnosti nezavisno stvorenog kompjuterskog programa,
 - + b) prenositi drugim licima osim kad je to potrebno za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog programa,
 - + c) koristiti za razvoj, proizvodnju ili marketing drugog programa bitno sličnog u svom izražaju, ili za bilo koju drugu radnju kojom se nanosi povreda autorskog prava.
- × (3) Odredbe ovog člana ne smiju se tumačiti tako da omogućavaju da njihova primjena bude suprotna redovnom korištenju kompjuterskog programa ili da neopravdano nanosi štetu zakonitim interesima nosioca prava.
- × (4) Ugovorne odredbe suprotne odredbama ovog člana su ništave.

Center for Career Development

by LINKgroup

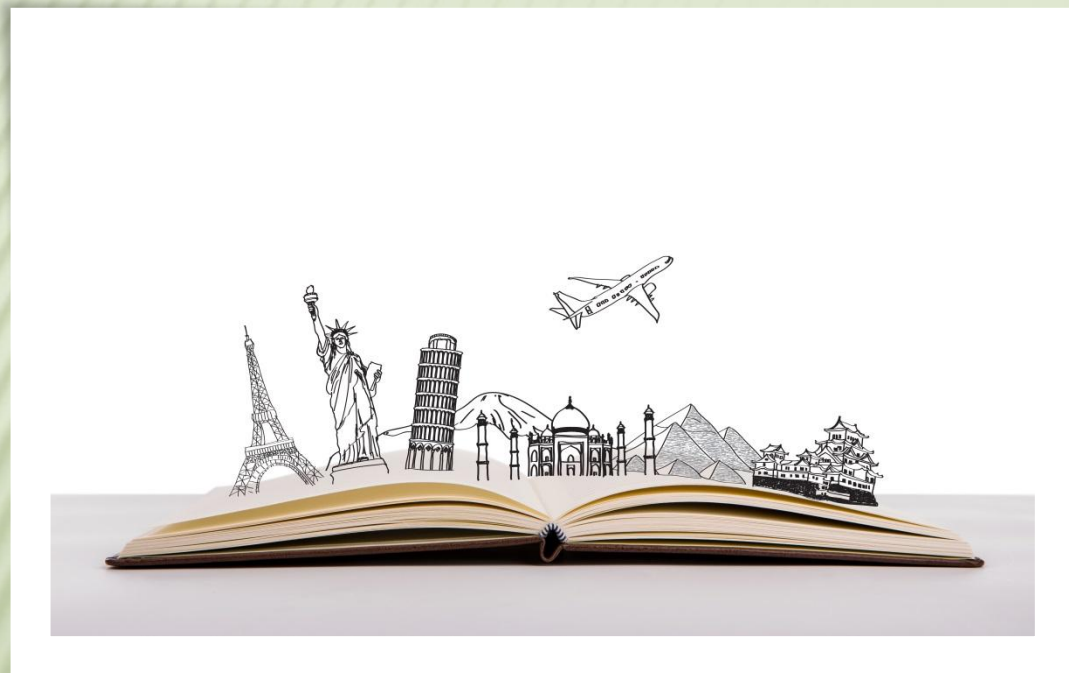

AUTORSKO DJELO STVORENO U RADNOM ODNOSU

Center for Career Development

by LINKgroup

ODNOS AUTORSKOG PRAVA I PRAVA VLASNIŠTVA

Center for Career Development

by LINKgroup

PRIJENOS AUTORSKOG I SRODNIH PRAVA

Center for Career Development *by LINKgroup*

POJEDINAČNA AUTORSKA IMOVINSKA PRAVA ILI
POJEDINAČNA DRUGA PRAVA AUTORA PRENOSE SE
ZASEBNO, OSIM AKO OVIM ZAKONOM ILI UGOVOROM NIJE
DRUGAČIJE ODREĐENO.

- × Član 73.
- × (Obim prenošenja autorskog prava)
- × Prijenos pojedinačnih autorskih imovinskih prava ili pojedinačnih drugih prava autora može biti sadržajno, prostorno ili vremenski ograničen.

- × Član 74.
- × (Neisključivi i isključivi prijenos)
- × (1) Neisključivi prijenos prava ovlašćuje nosioca da na ugovoreni način iskorištava autorsko djelo, pored autora i drugih nosilaca prava.
- × (2) Isključivi prijenos prava ovlašćuje nosioca da samo on na ugovoreni način iskorištava autorsko djelo uz isključivanje autora i svih drugih lica od korištenja djela.

- × Član 75.
- × (Pretpostavke u pogledu obima prijenosa prava)
- × (1) Ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno, smatra se da je dogovoren neisključiv prijenos, da prijenos važi samo za teritoriju Bosne i Hercegovine i da važi samo za vrijeme koje je uobičajeno za prijenos prava iskorištavanja autorskih djela određene vrste.
- × (2) Ako ugovorom nisu utvrđeni vrsta i obim pojedinačnih autorskih imovinskih prava koja se prenose na nosioca, smatra se da su prenesena samo ona prava i samo u onom obimu koji je potreban za postizanje cilja ugovora.

- × Član 79.
- × Ništava je svaka ugovorna odredba čiji je cilj da autor prenese na drugo lice:
 - + a) autorsko pravo kao cjelinu,
 - + b) moralna autorska prava,
 - + c) autorska imovinska prava na svim svojim budućim djelima,
 - + d) autorska imovinska prava za još nepoznate načine iskorištavanja svog djela.

- × Član 80.
- × (Forma ugovora)
- × (1) Pravni poslovi kojima se prenose autorska imovinska prava ili druga prava autora, ili kojima se daju dozvole za iskorištavanje autorskih djela moraju biti u pisanoj formi, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- × (2) Pravni posao koji nije zaključen u formi iz stava (1) ovog člana bit će valjan ako su ugovorne strane u cjelini ili u pretežnom dijelu ispunile obaveze koje iz njega proizlaze. U tom slučaju sve sporne i nejasne odredbe pravnog posla u pogledu vrste i obima prenesenih prava tumače se u korist autora.

- × Član 81.
- × (Autorska naknada)
- × (1) Smatra se da se prijenos autorskih imovinskih prava ili drugih prava autora uvijek vrši uz naknadu, osim ako se dokaže suprotno.
- × (2) Ako naknada nije bila određena, ona se određuje prema uobičajenim visinama naknada za pojedinu vrstu djela, prema obimu i trajanju iskorištavanja djela i prema drugim okolnostima slučaja.
- × (3) Ako se iskorištavanjem autorskog djela ostvari prihod koji je očito nesrazmjeran ugovorenoj ili određenoj naknadi, autor ima pravo tražiti izmjenu ugovora radi određivanja njegovog pravičnijeg udjela u tom prihodu, odnosno ponovno određivanje visine naknade.
- × (4) Autor se ne može odreći prava iz stava (3) ovog člana.

Center for Career Development

by LINKgroup

PRAVO POKAJANJA!

Center for Career Development *by LINKgroup*

RIJEČ ILI DVIJE O SRODNIM PRAVIMA

by LINKgroup
Center for Career Development

KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE AUTORSKO I SRODNIH PRAVA

Center for Career Development by LINKgroup

PITANJA?

Center for Career Development by LINKgroup

haris.hasic@pfk.edu.ba

HVALA NA PAŽNJI!